

II.

Met niet geringe verbazing heb ik het stukje gelezen van BROUWER in het *Tijdschrift* van 10 September. Ik ben het volkomen eens met DE RIJK, dat iedere arts, van welke gezindte hij ook zij, verplicht is het doopsel toe te passen na sectio caesarea bij een katholieke vrouw, indien er twijfel bestaat, dat de vrucht na den dood der vrouw nog leeft. De geneesheer heeft in zulke gevallen geen rekening te houden met zijn eigen levensopvatting maar wel met de conscientie van zijn patiënten en ik ben er vast van overtuigd, dat, wanneer dat niet geschiedde, het vertrouwen van de katholieken in hun niet-katholieke geneesheeren ernstig zou worden geschokt.

Utrecht, 11 September 1921.

L. VAN ROMUNDE.

III.

Het is wellicht nuttig een poging te doen, de meeningsverschillen in dit vraagstuk te verzachten, en voor de niet-katholieke geneesheeren een weg te zoeken, waarlangs zij hun gemoedsbezwaren kunnen leiden. Voor den katholieken arts geldt het slechts te gehoorzamen aan de plicht, de keizersnede onder de bekende omstandigheden te verrichten. Doet hij dit niet, dan valt er niets anders van te zeggen, dan dat hij in gebreke is.

Maar nu kan de overtreding van den een toch waarlijk niet gelden als „riem onder het hart” van anderen, „twijfelmoedigen”, die naar het gedrag van dien eenen hun houding afmeten of naar het conflict van plichten, dat, volgens KORTEWEG, in dezen voor meer dan één, katholiek geneesheer bestaat. Zelfs massa-overtredingen doen aan de waarde van een voorschrift of wet op zich zelf geen afbreuk. Het is wel menschelijk en dus begrijpelijk, dat men geneigd is zich te richten naar het gedrag van hen, die in de eerste plaats geroepen zijn het onderhavige voorschrift op te volgen, maar te verdedigen acht ik het niet, dat de wijze, waarop sommige leden de katholieke kerk somtijds vertegenwoordigen, dient als waardemeter van de kerk zelve of haar leer. Deze opvatting vindt echter zóó veelvuldig toepassing, dat ik niet beter doen kan dan degenen, die hierin klaarheid wenschen, te verwijzen naar het werkje van R. H. BENSON „*Christus in de Kerk*”, dat om zijn breeden opzet op zich zelf sympathiek, uitnemend het dualistisch karakter van de kerk belicht.

De niet-katholieke geneesheeren, bij monde van KORTEWEG, wegen bij het bepalen van hun bereidheid tot de gevraagde operatie tegen hun gemoedsbezwaren de waarde op, die *voor hen* het doopsel heeft. Het komt mij juister voor in de plaats van deze waardebepaling iets anders in de schaal te leggen. Immers men beoordeelt ook niet de waarde der laatste H. Sacramenten; men weet, dat de katholiek daarop recht heeft en de bediening ten koste van alles verlangt; uit eerbied voor dat recht en dat verlangen zorgt men, dat het hem geworden, en komt hem nog te hulp, wanneer hij zelf den ernst van zijn toestand zich niet bewust is. Dat is geneeskundige ethiek.

De katholieke vrouw nu ook na haar dood behulpzaam te zijn in het volbrengen van de plicht, te zorgen voor den doop harer ongebooren vrucht, (welke doop voor haar oneindig hoogere waarde heeft dan het leven zelf), is voor iederen arts reeds een daad van eerbiedsbetuinging; maar de wetenschap, dat het stilzwijgend van hem wordt gevraagd, legt hem zedelijke verplichtingen op van bindende kracht 1).

1) Dit is waarschijnlijk de verplichting voor „elken arts van anderen godsdienst”, waarvan DE RIJK spreekt. Ik kan moeilijk aannemen, dat hij bedoelt een kerkelijke verplichting; immers onder de jurisdictie der kerk vallen alleen diegenen, die tot haar behooren.